

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy dziesięciu: kultury i sztuki: Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski.
Za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 66

Poznań, sobota dnia 9 lutego 1935

Rok 30

Wielka debata rolnicza w Sejmie

„Jedna z najlepszych mów o radosnej twórczości pomajowej”

Warszawa, 8. 2. Po referencji pośle Karwackim zabrał głos poseł Kamiński (B. B.), który przedstawił budżet funduszu obrotowego reformy rolnej.

W dziedzinie komasacji scalono 3 miliony 300 tysięcy hektarów, pozostaje jeszcze do scalenia 7,5 milionów. Dokonano zatem 30 procent robót.

Przemówienie min. Poniatońskiego

Minister Poniatoński stwierdził, że dzisiaj mamy do czynienia w dziedzinie rolnictwa z jakimś procesem głębszym i wywierającym decydujący wpływ na całość życia polskiego.

Instytut badania koniunktury ogłosił już wyniki prac, dotyczące rozdziału dochodu społecznego. Zestawienia z lat 1929-33 są bardzo pouczające.

Jeżeli pomyślny stan udziału społeczności rolniczej w podziale dochodu społecznego w 1929 roku nie był współmierny z jej liczbową wartością, bo przy tej liczbowej wartości sięgającej 60 procent, wynosił za ledwie 46 procent, to dzisiaj poziom życia rolnika jest niewspółmiernie niższy od poziomu życia robotnika miejskiego.

Gdy ogólna obniżka konsumpcji w ciągu tych 4 lat wynosiła około 19 procent, to ludność miejska wykazuje obniżenie o 18 procent, a wieś o 46 procent. Drobnicy rolnicy i robotnicy rolni wykazują spadek konsumpcji towarów przemysłowych o 53 proc., a wydatki na inwestycje natury gospodarczej obniżyły się o 64 proc.

POZIOM ŻYCIA ROLNIKA

Jeżeli w r. 1929 robotnicy, oprócz robotników rolnych na rodzinę 4-osobową zużytkowali wartość 265 złotych miesięcznie, to na drobne rolnictwo przypadła suma 175 złotych miesięcznie. Obecnie w miastach mamy dla rodziny robotniczej 135 zł, a w drobne rolnictwie 75 zł do 90 zł, czyli przeciętnie 80 i parę. Gdy w rubrykach takich, jak odzież, czy obuwie po przerechowaniu cen z roku 1933 na ceny 1928 r. rodzina wydawała w roku 1928 124 złote, wydaje dziś 64. Na pozycję taką jak tytoń i napoje alkoholowe dawniej wydawała 20 zł, a dziś 7 i pół. Konsumpcja nafty wygląda w ten sposób, że jeżeli na rok 1928 przyjmujemy 100, to w roku ubiegłym pozycja ta wynosiła 11.

PRZYCZYNY ZASTOJU

Mówi się, że główną przyczyną tego zastoju jest sztywność świadczeń podatkowych. Niewątpliwie jest w tem dużo racji, ale nie można przypisać zjawisku temu tak decydującej roli, jak to się czyni.

Spadek świadczeń podatkowych w obliczeniu na jeden hektar wynosi około 30 procent. W ogólnych wydatkach spadek cen nie poszedł równomiernie z innymi i dlatego procent, który stanowią wydatki, wzrósł z 3 do

Bank Rolny przejął na cele parcelacyjne 114 majątków o obszarze 122 tysięcy hektarów. Z tego rozparcelował 53 tysiące hektarów. Wielka własność posiada użytkowej ziemi rolnej 4 miliony 618 tys. hektarów, mała własność 19,505 tysięcy hektarów, różne zaś związki przeszło milion. Zapas ziemi zatem jest znaczny, gospodarka musi być ostrożna.

5. Czeszokroć sprzedaje się dzisiaj drożej, niż w latach 1928/33.

Według zestawień instytutu puławskiego dochód brutto za hektar zmniejszył się z 330 na 138 zł, t. j. do 40 proc. Przychód gotówkowy rolnictwa, pochodzący ze sprzedaży produktów rolniczych na rynku zewnętrznym, w roku 1928/29 stanowił cyfrę 4,170 milionów, a w r. 1933/34 miliard 540 milionów. Spadek wyniósł zatem 64 procent.

RYNEK ZEWNĘTRZNY

W stosunku do rynku zewnętrznego, dochody zmniejszyły się o 75 procent, do rynku wewnętrznego o 60 procent. Na rynku zewnętrznym w roku 1928/29 ulokowano towarów za 1,484 milionów, w roku zaś ostatnim już tylko za 491 milionów, a więc za ledwie 1/3.

Zmalała znacznie ilość sprzedawanych artykułów, zwłaszcza produktów niezbędnych, a rynek wewnętrzny, który powinien wykazywać stałą tendencję progresywną, nie wykazuje jej. Obroty zewnętrzne stają się dzisiaj przedmiotem wymiany, nie towarowo-pieniężnej, ale towarowo - towarowej.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Większe szanse lokowania wyrobów przemysłowych na naszym rynku powstałyby wtedy, gdybyśmy mogli prowadzić tylko politykę inwestycyjną. Przyczyniłoby się to do zwiększenia konsumpcji i do możliwości przesuwania spożycia w wioskach i miastach. Polska polityka rolnicza może się rozwijać, gdy powoli narastające oszczędności społeczne będą zwracane życiu gospodarczemu.

Minister zwraca szczególną uwagę na drobny przemysł i rolnictwo. Zanim bowiem wielki aparat przemysłowy potrafi dostosować się do konieczności chwili, drobne warsztaty prędzej potrafią to uczynić. Rozwój warsztatu jest rzeczą podstawową dla podniesienia jakości naszej produkcji w obrotach zewnętrznych.

ZADANIA NA DZIŚ

Jedno niewątpliwie możemy dzisiaj zrobić: uzyskać wpływ na wyrobów szeregu produktów, które mogą okazać się produktem niezbędnym u nas. Możemy stworzyć t. zw. preferencję dla surowców krajowych i w tej dziedzinie jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia.

W zakresie handlu niestety stowisko Polski jest nieorganizowane. System pomiędzy producentem a kon-

sumentem jest ciągle jeszcze wypełniany przez liczne grupy i łańcuch pośredników. W wysiłku organizacyjnym rolnictwa ministerjum dopatrywać się będzie nadal wyniku tej pracy, którą dzisiaj może wykonać społeczeństwo rolnicze.

W obecnych stosunkach najważ-

Poseł Czetwertyński o naszej polityce rolniczej

Poseł Czetwertyński (Klub Nar.) krytykował dotychczasową działalność rządu, która nie miała zrozumienia dla interesów rolnictwa, stanowiącego 70 procent naszej ludności. Dalszą kwestią jest sprawa kształtowania cen. Obniżki cen przemysłowych nie dały spodziewanych przez rząd rezultatów, w wielu bowiem wypadkach pociągają one za sobą obniżkę cen produktów rolniczych. Mówca zwraca uwagę na zachowanie się administracji, wskutek czego nie ma węzłów zaufania pomiędzy nią a ludnością. Za dużo się u nas poświęca na różne budowle, zanadto czerpią samorządy miejskie, a nie baczysz, że wieś coraz bardziej upada. Są wsie polskie — jedne z dostatkiem, a drugie które nie wychodzą z biedy i które coraz bardziej się w niej pogra-

niejszą pracą jest ta, która zmierza do zorganizowania zbytu produktów rolniczych. Poważne zapasy i rezultaty w tym zakresie są zależne od naszej polityki rolniczej i naszej gospodarki i przy ich powodzeniu możemy liczyć na wzrost naszych obrotów zewnętrznymi i wzrost naszej polityki międzynarodowej.

Gdy minister schodził do ław, poseł Stroński zawołał:

„Jedna z najlepszych mów o radosnej twórczości pomajowej!”

Nad przemówieniem min. Poniatońskiego potoczyła się ożywiona dyskusja.

za. Wobec olbrzymiego spadku cen rolniczych rolnictwo w przeliczeniu na artykuły rolne płaci w roku 1935 cztery razy tyle podatków, niż w roku 1929. Na Polesiu podjęto próby koncentracji pól ziemnych, ale to jest tylko jedna z prób wynalezienia wyjścia z trudnego położenia, podczas gdy powinno się mieć już plany ogólne.

Poseł Poniatoński (BB) zwracał uwagę, że niema generalnej recepty na uleczenie niedomagań rolnictwa. Przywrócenie dobrobytu jest zagadnieniem powolnego postępu w polityce gospodarczej. Zwraca uwagę na obciążenia publiczne i na rozbieżność uprzywilejowanych cen, zarówno przemysłu, jak karteli i organizacji monopolowych.

(Ciąg dalszy na stronie 3-ciej.)

Posiedzenie parlamentarnej grupy francusko - polskiej

Wola dalszej pracy nad wzmocnieniem obopólnych węzłów przyjaźni

Paryż. (PAT.) Pod przewodnictwem b. min. dep. Bibie odbyło się posiedzenie parlamentarnej grupy francusko - polskiej. W obradach wzięli udział liczni senatorowie i deputowani, m. in. b. prezydent Republiki, sen. Millerand. Po dokonaniu przeglądu sytuacji międzynarodowej i stosunków między Francją a Polską, grupa postanowiła zbadać szczegółowo wszystkie sprawy, interesujące oba państwa, wyraźnie zaznaczając wolę

prowadzenia dalej pracy nad wzmocnieniem węzłów, łączących oba kraje. Dep. Heraud złożył zebraniem sprawozdanie o rozmowach, nawiązanych między b. kombatantami Francji i Polski.

Po dyskusji przewodniczący oświadczył, że grupa zamierza odbyć szereg posiedzeń celem dokładnego zbadania spraw francusko - polskich, do czego dzisiejsze posiedzenie było jedynie wstępem.

Odpowiedź niemiecka na propozycje londyńskie

Niemcy domagać się będą dalszych szczegółowych wyjaśnień

Berlin. (PAT.) Według informacji ze strony miarodajnej, w najbliższych dniach należy spodziewać się odpowiedzi niemieckiej na propozycje londyńskie. Odpowiedź Niemiec wrę-

czona ma być na piśmie ambasadorowi angielskiemu, w Berlinie, Phippsowi. Treść odpowiedzi narazie nie będzie ogłoszona.

Narazie przypuszcza się, że rząd Rzeszy nie określi swego ostatecznego stanowiska, lecz ustosunkowując się zasadniczo przychylnie wobec uchwał londyńskich, domagać się będzie dalszych szczegółowych wyjaśnień, głównie co do interpretacji pojęcia równouprawnienia Niemiec.

Pogróżki komunistów

Paryż. (PAT.) Dziennik komunistyczny „L'Humanite” i socjalistyczny „Le Populaire” zamieszczają dziś odezwę do robotników, wzywającą do udekorowania kwiatami placu Republiki w dniu 10. II., jako w rocznicę wystąpienia komunistów.

Powstanie w Urugwaju zlikwidowane

Monte Video. (PAT.) Komunikat urzędowy podaje: Ruch powstańczy w Urugwaju został zlikwidowany. Rozważane są zarządzenia, któreby przywróciły normalny stan rzeczy.

Paderewski w Genewie

Genewa. (PAT.) Wczoraj przybył do Genewy z Morges Ignacy Paderewski, który odwiedził sekretarjat gen. Ligi Narodów i złożył wizytę sekretarzowi gen., Avenolowi. Paderewski spędził dłuższą chwilę w kuluarach Ligi, wywołując swym pojawieniem się duże zainteresowanie wśród dziennikarzy, którzy wypytywali go o jego projekty artystyczne na przyszłość.

Bomba gazowa w gmachu kanclerza Austrii

Rzucił ją tajemniczy sprawca, który zdołał zbiec

Berlin. (PAT.) N. B. I. donosi: Z Wiednia donoszą za „Linzer Volksblatt”, że do gmachu urzędu kanclerskiego rzucono bombę gazową, której wybuch napełnił gmach wstrętnym zapachem. Sprawca zdołał zbiec. Ponie-

waż — jak donosi ten dziennik — w ostatnich czasach nadechodziły do urzędu kanclerskiego liczne listy z pogróżkami, zapowiadające zagazowanie gmachu, zaopatrzone straż w maski gazowe

